ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1825
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 330
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα
ΒΟΥΛΕΥΤΡΙΑ Π.Ε. ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Αθήνα, 25.11.2026

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων προς το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα: Ερωτήματα διαφάνειας και αξιοκρατίας ως προς την αποπομπή της διευθύντριας της Αρχής Προσφυγών

Στις 18/11/2026 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 1823) η υπ' αρ. 228272/12-11-2026 απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου με την οποία παύθηκε από τα καθήκοντά της η Μαρία Φωκιανού, διοικητική διευθύντρια της Αρχής Προσφυγών. Η ως άνω με απόφαση δεν φέρει καμία αιτιολογία, παρότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 55 του ν.5275/2026 (Α' 17), «*Ο Διοικητής της Υπηρεσίας Ασύλου, ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών και ο Διοικητής της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου μπορεί να παύονται πριν τη λήξη της θητείας τους είτε κατόπιν παραίτησής τους είτε λόγω αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους ή για άλλο σοβαρό λόγο που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων τους».*

Η αποπομπή της κ. Φωκιανού γίνεται δέκα μήνες πριν λήξει η θητεία της, τον ερχόμενο Σεπτέμβριο, παρότι η ίδια, στέλεχος με υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα αλλά και μεγάλη εμπειρία στο πεδίο, προΐστατο της υπηρεσίας επί 8 χρόνια, ενώ επίσης είχε επιλεγεί με διαδικασία επιλογής μετά από δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος από τριμελή επιτροπή που συμμετείχε πέραν του Γεν. Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής, μέλος ΔΕΠ ΑΕΙ και σύμβουλος ΑΣΕΠ. Σημειώνεται δε ότι η ως άνω διάφανη διαδικασία επιλογής του ν. 4375/2016 καταργήθηκε σιωπηρά αρχικά με το άρθρο 113 του ν. 4674/2020 (ΦΕΚ Α 53/11.03.2020) και ρητά με το άρθρο 72 παρ.8 Ν.4825/2021 (ΦΕΚ Α 157/4.9.2021), ενώ μάλιστα η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 52 του ν. 5275/2026 (ΦΕΚ Α 17/06.02.2026) προβλέπει τον διορισμό διευθυντή/τριας με απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου για θητεία πέντε (5) ετών, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης άπαξ, χωρίς καμία προηγούμενη διαδικασία επιλογής.

Κατά γενική ομολογία η ίδια συνέβαλε καθοριστικά στην αναδιοργάνωση της υπηρεσίας και στην καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση τόσο των προσφύγων και των νομικών συμπαραστατών τους που απευθύνονταν στο β' βαθμό για τη χορήγηση Ασύλου, όσο και των Δικαστών των 20 Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών που εξέταζαν και αποφάσιζαν επί των αιτημάτων. Άλλωστε τα αποτελέσματα της Αρχής Προσφυγών θεωρούνταν από τους προηγούμενους πέντε υπουργούς αλλά και από την σημερινή πολιτική ηγεσία του υπουργείου, «πανευρωπαϊκό επίτευγμα» όπως οι ίδιοι υποστηρίζουν σε διεθνή και εθνικά fora.

Παρ’όλη έτσι την επιτυχία της διοικητικής υπηρεσίας της Αρχής Προσφυγών, μάλιστα μετά και την έναρξη εφαρμογής του νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Ασυλο και τον εφαρμοστικό νόμο 5307/2026 (ΦΕΚ Α 90/11.6.2026), που προβλέπει ιδιαίτερα ασφυκτικές προθεσμίες, επιλέχθηκε η πρόωρη λήξη της θητείας της κατά παράβαση του νόμου, για άγνωστους λόγους που δεν σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων της, που ήταν κατά γενική ομολογία απολύτως επαρκής και αποδοτική. Σύμφωνα δε με δημοσίευμα της Εφημερίδας των Συντακτών της 20/11/2026 η αποπομπή της φέρεται να συνδέεται με την θετική απόφαση των δικαστών που απαρτίζουν τις Επιτροπές Προσφυγών επί προσφυγής του Τζαβέντ Ασλάμ προέδρου της Πακιστανικής Κοινότητας Η Ενότητα κατά απόφασης ανάκλησης του προσφυγικού καθεστώτος.

Η δε αποπομπή της έλαβε χώρα λίγες μόλις μέρες μετά τη στάση εργαζομένων συμβασιούχων στην Υπηρεσία Ασύλου και την Αρχή Προσφυγών, τους οποίους είχε υποστηρίξει με την κατάθεσή της στο αρμόδιο Δικαστήριο, στο οποίο είχαν δικαιωθεί.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο Υπουργός:

1. Ποιος ήταν ο σπουδαίος λόγος που είχε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων της κας Φωκιανού και οδήγησε στην αποπομπή της;

2. Ποιος ήταν ο λόγος που δικαιολογούσε την κατ΄εξαίρεση αντικατάσταση της κας Φωκιανού από τη θέση της, παρά την κατά κοινή ομολογία επιτυχή άσκηση των καθηκόντων της;

3. Σχετιζόταν ο λόγος αυτός με την απόφαση της Επιτροπής Προσφυγών επί της προσφυγής του Τζαβέντ Ασλάμ;

4. Σχετιζόταν ο λόγος αυτός με την έμπρακτη υποστήριξή της στους εργαζόμενους συμβασιούχους της υπηρεσίας της και εν γένει του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου;

5. Προτίθεται ο Υπουργός να ανακαλέσει την καταφανώς αυθαίρετη απόφασή του;

Ζητείται δε να κατατεθούν:

1. Οι εκθέσεις αξιολόγησης εφαρμογής του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και τυχόν άλλες αξιολογήσεις του έργου της Αρχής Προσφυγών από κάθε αρμόδια αρχή ή υπηρεσία,

2. Στατιστικά στοιχεία αριθμού προσφυγών, αποφάσεων και μέσου χρόνου έκδοσης αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών από την εφαρμογή του ν. 5307/2026 (12/6/2026) έως και τις 31/10/2026, με διαφοροποίηση ανά κανονική διαδικασία και ανά διαδικασία συνόρων.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίτσας Θεόδωρος

Τσακαλώτος Ευκλείδης